శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే త్రయోవింశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే త్రయోవింశోఽధ్యాయః ॥

గోపా ఊచుః
రామ రామ మహావీర్య కృష్ణ దుష్టనిబర్హణ।
ఏషా వై బాధతే క్షున్నస్తచ్ఛాంతిం కర్తుమర్హథః ॥ **1** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఇతి విజ్ఞాపితో గోపైర్భగవాన్ దేవకీసుతః।
భక్తాయా విప్రభార్యాయాః ప్రసీదన్నిదమబ్రవీత్ ॥ **2** ॥

ప్రయాత దేవయజనం బ్రాహ్మణా బ్రహ్మవాదినః।
సత్రమాంగిరసం నామ హ్యాసతే స్వర్గకామ్యయా ॥ **3** ॥

తత్ర గత్వోదనం గోపా యాచతాస్మద్విసర్జితాః।
కీర్తయంతో భగవత ఆర్యస్య మమ చాభిధాం ॥ **4** ॥

ఇత్యాదిష్టా భగవతా గత్వాయాచంత తే తథా।
కృతాంజలిపుటా విప్రాన్ దండవత్ పతితా భువి ॥ **5** ॥

హే భూమిదేవాః శృణుత కృష్ణస్యాదేశకారిణః।
ప్రాప్తాంజానీత భద్రం వో గోపాన్ నో రామచోదితాన్ ॥ **6** ॥

గాశ్చారయంతావవిదూర ఓదనం
రామాచ్యుతౌ వో లషతో బుభుక్షితౌ।

తయోర్ద్విజా ఓదనమర్థినోర్యది
శ్రద్ధా చ వో యచ్ఛత ధర్మవిత్తమాః ॥ **7** ॥

దీక్షాయాః పశుసంస్థాయాః సౌత్రామణ్యాశ్చ సత్తమాః।
అన్యత్ర దీక్షితస్యాపి నాన్నమశ్నన్ హి దుష్యతి ॥ **8** ॥

ఇతి తే భగవద్యాచ్ఞాం శృణ్వంతోఽపి న శుశ్రువుః।
క్షుద్రాశా భూరికర్మాణో బాలిశా వృద్ధమానినః ॥ **9** ॥

దేశః కాలః పృథగ్ద్రవ్యం మంత్రతంత్రర్త్విజోఽగ్నయః।
దేవతా యజమానశ్చ క్రతుర్ధర్మశ్చ యన్మయః ॥ **10** ॥

తం బ్రహ్మ పరమం సాక్షాద్ భగవంతమధోక్షజం।
మనుష్యదృష్ట్యా దుష్ప్రజ్ఞా మర్త్యాత్మానో న మేనిరే ॥ **11** ॥

న తే యదోమితి ప్రోచుర్న నేతి చ పరంతప।
గోపా నిరాశాః ప్రత్యేత్య తథోచుః కృష్ణరామయోః ॥ **12** ॥

తదుపాకర్ణ్య భగవాన్ ప్రహస్య జగదీశ్వరః।
వ్యాజహార పునర్గోపాన్ దర్శయన్ లౌకికీం గతిం ॥ **13** ॥

మాం జ్ఞాపయత పత్నీభ్యః ససంకర్షణమాగతం।
దాస్యంతి కామమన్నం వః స్నిగ్ధా మయ్యుషితా ధియా ॥ **14** ॥

గత్వాథ పత్నీశాలాయాం దృష్ట్వాఽఽసీనాః స్వలంకృతాః।
నత్వా ద్విజసతీర్గోపాః ప్రశ్రితా ఇదమబ్రువన్ ॥ **15** ॥

నమో వో విప్రపత్నీభ్యో నిబోధత వచాంసి నః।
ఇతోఽవిదూరే చరతా కృష్ణేనేహేషితా వయం ॥ **16** ॥

గాశ్చారయన్ స గోపాలైః సరామో దూరమాగతః।
బుభుక్షితస్య తస్యాన్నం సానుగస్య ప్రదీయతాం ॥ **17** ॥

శ్రుత్వాచ్యుతముపాయాతం నిత్యం తద్దర్శనోత్సుకాః।
తత్కథాక్షిప్తమనసో బభూవుర్జాతసంభ్రమాః ॥ **18** ॥

చతుర్విధం బహుగుణమన్నమాదాయ భాజనైః।
అభిసస్రుః ప్రియం సర్వాః సముద్రమివ నిమ్నగాః ॥ **19** ॥

నిషిధ్యమానాః పతిభిర్భ్రాతృభిర్బంధుభిః సుతైః।
భగవత్యుత్తమశ్లోకే దీర్ఘశ్రుతధృతాశయాః ॥ **20** ॥

యమునోపవనేఽశోకనవపల్లవమండితే।
విచరంతం వృతం గోపైః సాగ్రజం దదృశుః స్త్రియః ॥ **21** ॥

శ్యామం హిరణ్యపరిధిం వనమాల్యబర్హ -
ధాతుప్రవాలనటవేషమనువ్రతాంసే।
విన్యస్తహస్తమితరేణ ధునానమబ్జం
కర్ణోత్పలాలకకపోలముఖాబ్జహాసం ॥ **22** ॥

ప్రాయః శ్రుతప్రియతమోదయకర్ణపూరై -
ర్యస్మిన్ నిమగ్నమనసస్తమథాక్షిరంధ్రైః।
అంతఃప్రవేశ్య సుచిరం పరిరభ్య తాపం
ప్రాజ్ఞం యథాభిమతయో విజహుర్నరేంద్ర ॥ **23** ॥

తాస్తథా త్యక్తసర్వాశాః ప్రాప్తా ఆత్మదిదృక్షయా।
విజ్ఞాయాఖిలదృగ్ద్రష్టా ప్రాహ ప్రహసితాననః ॥ **24** ॥

స్వాగతం వో మహాభాగా ఆస్యతాం కరవామ కిం।
యన్నో దిదృక్షయా ప్రాప్తా ఉపపన్నమిదం హి వః ॥ **25** ॥

నన్వద్ధా మయి కుర్వంతి కుశలాః స్వార్థదర్శనాః।
అహైతుక్యవ్యవహితాం భక్తిమాత్మప్రియే యథా ॥ **26** ॥

ప్రాణబుద్ధిమనఃస్వాత్మదారాపత్యధనాదయః।
యత్సంపర్కాత్ ప్రియా ఆసంస్తతః కో న్వపరః ప్రియః ॥ **27** ॥

తద్ యాత దేవయజనం పతయో వో ద్విజాతయః।
స్వసత్రం పారయిష్యంతి యుష్మాభిర్గృహమేధినః ॥ **28** ॥

పత్న్య ఊచుః
మైవం విభోఽర్హతి భవాన్ గదితుం నృశంసం
సత్యం కురుష్వ నిగమం తవ పాదమూలం।
ప్రాప్తా వయం తులసిదామ పదావసృష్టం
కేశైర్నివోఢుమతిలంఘ్య సమస్తబంధూన్ ॥ **29** ॥

గృహ్ణంతి నో న పతయః పితరౌ సుతా వా
న భ్రాతృబంధుసుహృదః కుత ఏవ చాన్యే।
తస్మాద్ భవత్ప్రపదయోః పతితాత్మనాం నో
నాన్యా భవేద్ గతిరరిందమ తద్ విధేహి ॥ **30** ॥

శ్రీభగవానువాచ
పతయో నాభ్యసూయేరన్ పితృభ్రాతృసుతాదయః।
లోకాశ్చ వో మయోపేతా దేవా అప్యనుమన్వతే ॥ **31** ॥

న ప్రీతయేఽనురాగాయ హ్యంగసంగో నృణామిహ।
తన్మనో మయి యుంజానా అచిరాన్మామవాప్స్యథ ॥ **32** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఇత్యుక్తా ద్విజపత్న్యస్తా యజ్ఞవాటం పునర్గతాః।
తే చానసూయవః స్వాభిః స్త్రీభిః సత్రమపారయన్ ॥ **33** ॥

తత్రైకా విధృతా భర్త్రా భగవంతం యథాశ్రుతం।
హృదోపగుహ్య విజహౌ దేహం కర్మానుబంధనం ॥ **34** ॥

భగవానపి గోవిందస్తేనైవాన్నేన గోపకాన్ ।
చతుర్విధేనాశయిత్వా స్వయం చ బుభుజే ప్రభుః ॥ **35** ॥

ఏవం లీలానరవపుర్నృలోకమనుశీలయన్ ।
రేమే గోగోపగోపీనాం రమయన్ రూపవాక్కృతైః ॥ **36** ॥

అథానుస్మృత్య విప్రాస్తే అన్వతప్యన్ కృతాగసః ।
యద్ విశ్వేశ్వరయోర్యాచ్ఞామహన్మ నృవిడంబయోః ॥ **37** ॥

దృష్ట్వా స్త్రీణాం భగవతి కృష్ణే భక్తిమలౌకికీం ।
ఆత్మానం చ తయా హీనమనుతప్తా వ్యగర్హయన్ ॥ **38** ॥

ధిగ్ జన్మ నస్త్రివృద్ విద్యాం ధిగ్ వ్రతం ధిగ్ బహుజ్ఞతాం ।
ధిక్ కులం ధిక్ క్రియాదాక్ష్యం విముఖా యే త్వధోక్షజే ॥ **39** ॥

నూనం భగవతో మాయా యోగినామపి మోహినీ ।
యద్ వయం గురవో నృణాం స్వార్థే ముహ్యామహే ద్విజాః ॥ **40** ॥

అహో పశ్యత నారీణామపి కృష్ణే జగద్గురౌ ।
దురంతభావం యోఽవిధ్యన్మృత్యుపాశాన్ గృహాభిధాన్ ॥ **41** ॥

నాసాం ద్విజాతిసంస్కారో న నివాసో గురావపి ।
న తపో నాత్మమీమాంసా న శౌచం న క్రియాః శుభాః ॥ **42** ॥

అథాపి హ్యుత్తమశ్లోకే కృష్ణే యోగేశ్వరేశ్వరే ।
భక్తిర్దృఢా న చాస్మాకం సంస్కారాదిమతామపి ॥ **43** ॥

నను స్వార్థవిమూఢానాం ప్రమత్తానాం గృహేహయా ।
అహో నః స్మారయామాస గోపవాక్యైః సతాం గతిః ॥ **44** ॥

అన్యథా పూర్ణకామస్య కైవల్యాద్యాశిషాం పతేః ।
ఈశితవ్యైః కిమస్మాభిరీశస్యైతద్ విడంబనం ॥ **45** ॥

హిత్వాన్యాన్ భజతే యం శ్రీః పాదస్పర్శాశయా సకృత్ ।
ఆత్మదోషాపవర్గేణ తద్యాచ్ఞా జనమోహినీ ॥ **46** ॥

దేశః కాలః పృథగ్ద్రవ్యం మంత్రతంత్రర్త్విజోఽగ్నయః ।
దేవతా యజమానశ్చ క్రతుర్ధర్మశ్చ యన్మయః ॥ **47** ॥

స ఏష భగవాన్ సాక్షాద్ విష్ణుర్యోగేశ్వరేశ్వరః ।
జాతో యదుష్విత్యశృణ్మ హ్యపి మూఢా న విద్మహే ॥ **48** ॥

అహో వయం ధన్యతమా యేషాం నస్తాదృశీః స్త్రియః ।
భక్త్యా యాసాం మతిర్జాతా అస్మాకం నిశ్చలా హరౌ ॥ **49** ॥

నమస్తుభ్యం భగవతే కృష్ణాయాకుంఠమేధసే ।
యన్మాయామోహితధియో భ్రమామః కర్మవర్త్మసు ॥ **50** ॥

స వై న ఆద్యః పురుషః స్వమాయామోహితాత్మనాం ।
అవిజ్ఞాతానుభావానాం క్షంతుమర్హత్యతిక్రమం ॥ **51** ॥

ఇతి స్వాఘమనుస్మృత్య కృష్ణే తే కృతహేలనాః ।
దిదృక్షవోఽప్యచ్యుతయోః కంసాద్ భీతా న చాచలన్ ॥ **52** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
దశమస్కంధే పూర్వార్ధే యజ్ఞపత్న్యుద్ధరణం నామ త్రయోవింశోఽధ్యాయః ॥